

Priopćenje

Godina: LXI.

Zagreb, 16. prosinca 2024.

USL-2024-3-1/3

ISSN 1334-0557

CIJENE USLUŽNIH DJELATNOSTI PRUŽATELJA USLUGA U TREĆEM TROMJESEČJU 2024.

Ukupan indeks cijena uslužnih djelatnosti pružatelja usluga u trećem tromjesečju 2024. porastao je na godišnjoj¹⁾ i na tromjesečnoj razini²⁾.

Cijene uslužnih djelatnosti pružatelja usluga u trećem tromjesečju 2024. porasle za 4,1% u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine

Cijene su najviše porasle u sljedećim djelatnostima: Zaštitne i istražne djelatnosti (za **14,2%**), Izdavačke djelatnosti (za 12,9%) te Ostale stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (za 11,1%).

Cijene su najviše pale u sljedećim djelatnostima: Telekomunikacije (za 4,4%), Vodeni prijevoz (za 2,6%) te Putničke agencije, organizatori putovanja (turoperatori) i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti povezane s njima (za 0,4%).

U trećem tromjesečju 2024. u odnosu na prethodno tromjesečje cijene uslužnih djelatnosti pružatelja usluga porasle za 6,0%

Cijene su najviše porasle u sljedećim djelatnostima: Smještaj (za **36,7%**), Djelatnosti iznajmljivanja i davanja u zakup (leasing) (za 21,2%) te Putničke agencije, organizatori putovanja (turoperatori) i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti povezane s njima (za 8,2%).

Cijene su najviše pale u sljedećim djelatnostima: Vodeni prijevoz (za 10,4%), Telekomunikacije (za 5,0%) te Ostale stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (za 4,2%).

1) Podaci koji se uspoređuju s podacima iz istog tromjesečja prethodne godine

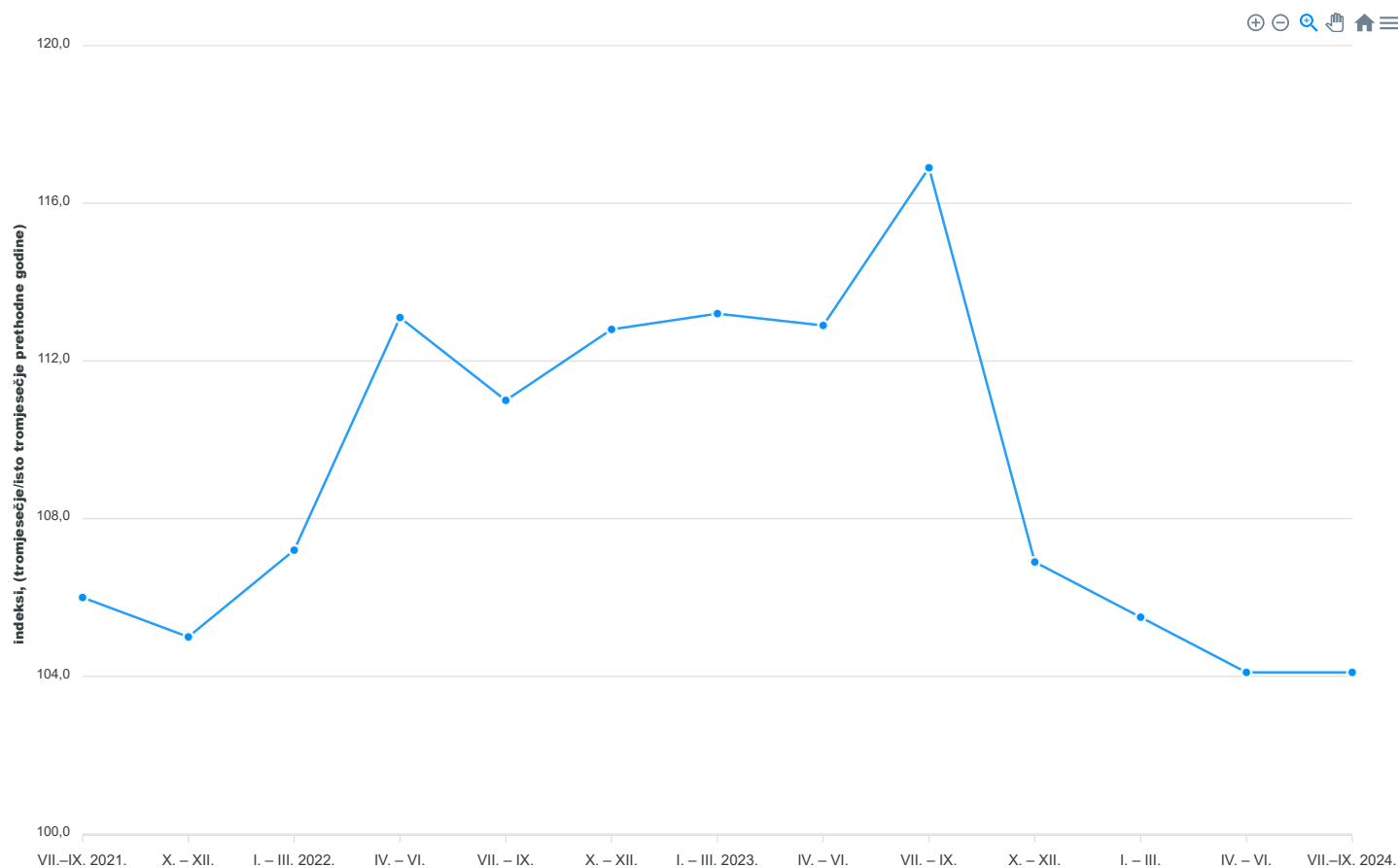
2) Podaci koji se uspoređuju s podacima iz prethodnog tromjesečja

1. INDEKSI CIJENA USLUŽNIH DJELATNOSTI PRUŽATELJA USLUGA PO DJELATNOSTIMA, IZVORNI, NEPRILAGOĐENI INDEKSI¹⁾

Šifra djelatnosti NKD-a 2007.		VII. – IX. 2024. VII. – IX. 2023.	VII. – IX. 2024. IV. – VI. 2024.	VII. – IX. 2024. Ø 2021.
(H - N)¹⁾	Ukupno usluge	104,1	106,0	139,3
H	Prijevoz i skladištenje	102,3	98,9	131,8
H 49	Kopneni prijevoz i cjevovodni transport	101,6	100,3	123,7
H 50	Vodeni prijevoz	97,4	89,6	203,9
H 51	Zračni prijevoz	z	z	z
H 52	Skladištenje i prateće djelatnosti u prijevozu	106,1	100,6	130,4
H 53	Poštanske i kurirske djelatnosti	103,3	99,9	125,9
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	104,5	122,6	201,0
I 55	Smještaj	102,8	136,7	255,8
I 56	Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	107,8	103,1	144,4
J	Informacije i komunikacije	102,1	99,0	111,6
J 58	Izdavačke djelatnosti	112,9	103,0	131,2
J 59	Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja zvučnih zapisa i izdavanja glazbenih zapisa	106,9	99,2	114,2
J 60	Emitiranje programa	99,8	100,5	97,5
J 61	Telekomunikacije	95,6	95,0	103,9
J 62	Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima	104,6	100,8	115,8
J 63	Informacijske uslužne djelatnosti	100,6	98,7	103,9
L	Poslovanje nekretninama	103,0	99,2	122,2
L 68	Poslovanje nekretninama	103,0	99,2	122,2
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	108,1	101,3	124,0
M 69	Pravne i računovodstvene djelatnosti	105,6	100,7	121,3
M 702	Savjetovanje u vezi s upravljanjem	103,7	100,9	135,1
M 71	Arhitektonske djelatnosti i inženjerstvo; tehničko ispitivanje i analiza	110,9	103,3	118,3
M 73	Promidžba (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta	108,4	100,7	126,3
M 74	Ostale stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	111,1	95,8	130,6
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	104,8	109,5	143,9
N 77	Djelatnosti iznajmljivanja i davanja u zakup (leasing)	103,2	121,2	166,1
N 78	Djelatnosti zapošljavanja	109,9	100,7	129,7
N 79	Putničke agencije, organizatori putovanja (turoperator) i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti povezane s njima	99,6	108,2	152,1
N 80	Zaštitne i istražne djelatnosti	114,2	100,7	135,4
N 81	Usluge u vezi s upravljanjem i održavanjem zgrada te djelatnosti uređenja i održavanja krajolika	108,9	102,1	128,5
N 82	Uredske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti	103,0	102,5	111,0

1) Vidi Metodološka objašnjenja pod naslovom Izvorni, neprilagođeni indeksi.

G-1. GODIŠNJE STOPE PROMJENA UKUPNOG INDEKSA CIJENA USLUŽNIH DJELATNOSTI PRUŽATELJA USLUGA (H-N) 2021. - 2024.

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Napomena

Priopćenje USL-2024-3-1 Cijene uslužnih djelatnosti pružatelja usluga objavljuje se od lipnja 2023. u tromjesečnoj periodici.

Od siječnja 2024. bazna godina promijenjena je na 2021. i nova jedinica promatranja jest jedinica po vrsti djelatnosti (JVD).

Nova bazna godina i nova jedinica promatranja – jedinica po vrsti djelatnosti (JVD) – definirani su Uredbom (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika i odnose se na kratkoročne poslovne statistike svih država članica EU-a.

Vremenske serije indeksa cijena uslužnih djelatnosti pružatelja usluga, bazna godina 2021. = 100, objavljuju se na diseminacijskim stranicama Državnog zavoda za statistiku <https://dzs.gov.hr/> u STS bazi podataka (bazi kratkoročnih poslovnih statistika), u području Uslužne djelatnosti pod naslovom Indeks cijena uslužnih djelatnosti pri pružateljima usluga – tromjesečni podaci, i može im se pristupiti s poveznice <https://sts baza.dzs.hr/Report?dt=10>.

Precizni datumi objavljivanja navedeni su u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka 2024., koji je objavljen na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku <https://podaci.dzs.hr/hr/>.

Tromjesečni izvorni indeksi na bazi 2021. svaka se tri mjeseca dostavljaju Eurostatu i dostupni su na [Eurostatovim mrežnim stranicama](#), zajedno s pokazateljima svih država članica EU-a s kojima su usporedivi.

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci su rezultat cijelog niza statističkih istraživanja Državnog zavoda za statistiku kojima se prikupljaju podaci o cijenama reprezentativnih usluga u promatranim uslužnim djelatnostima. Ta istraživanja zbirno i skraćeno označujemo kao SPPI istraživanja (od engleskog naziva za indeks cijena uslužnih djelatnosti pružatelja usluga, koji glasi: *services producer price indices*).

Osim podataka o cijenama, prikupljaju se i podaci o prometu po skupinama reprezentativnih usluga koji služe kao ponderi pri izračunu indeksa cijena te još neke relevantne informacije specifične za pojedine uslužne djelatnosti.

Pretežni dio informacija o cijenama prikuplja se neposredno od izvještajnih jedinica s pomoću statističkih obrazaca u mrežnoj aplikaciji na stranicama Državnog zavoda za statistiku, dok se za nekoliko istraživanja podaci prikupljaju iz administrativnih izvora podataka. Za izračunavanje indeksa I56 Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića primijenjena je procjena prema indeksu potrošačkih cijena. Prikupljeni podaci osnova su za izračun pojedinačnih indeksa cijena, naknadno povezanih u (skupni) indeks cijena usluga pri pružatelju usluga (SPPI).

Referentno razdoblje promatranja jest tromjesečje. Poduzeća unose cijene u elektronički obrazac u roku 30 – 40 dana nakon promatranog razdoblja.

Metodologija za SPPI istraživanja usklađena je s Uredbom (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika, Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2020/1197 te sa smjernicama iz priručnika *Methodological Guide for Developing Producer Price Indices for Services* (OECD, Eurostat, 2014., drugo izdanje). Istraživanje se provodi na temelju Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20. i 155/23.).

Statistička jedinica i statistička populacija

Statistička jedinica indeksa cijena uslužnih djelatnosti jest jedinica po vrsti djelatnosti. Statistička populacija sastoji se od svih aktivnih jedinica koje su u Statističkome poslovnom registru (SPR) razvrstane u promatranu djelatnost kao u glavnoj ili sporednoj djelatnosti poslovnog subjekta. Glavna i sporedna djelatnost poslovnog subjekta određene su na temelju Nacionalne klasifikacije djelatnosti 2007. (NKD 2007.).

Obuhvat djelatnosti

Prezentacija i interpretacija indeksa potpuno su usklađene sa zahtjevima Eurostata za prikazivanje kratkoročnih poslovnih pokazatelja te Uredbom (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika i Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2020/1197.

Jedinice promatranja u Tromjesečnom izvještaju o cijenama uslužnih djelatnosti pružatelja usluga (obrazac SPPI) jesu poslovni subjekti (pravne osobe i obrtnici) koji su prema glavnoj djelatnosti registrirani u sljedećim područjima NKD-a 2007.

- H Prijevoz i skladištenje
- I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
- J Informacije i komunikacije
- L Poslovanje nekretninama
- M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (osim skupine 70.1 i odjeljaka 72 i 75)
- N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti.

Izvorni, neprilagođeni indeksi

Svi indeksi iskazani su u izvornome, neprilagođenu izrazu, tj. iz njih nije isključen utjecaj sezonske i kalendarske sastavnice. Podaci su podložni reviziji. Revidirani podatak objavljuje se pri prvoj sljedećoj objavi podataka.

Definicije

Ponder je udio prometa nekoga elementarnog agregata u ukupnom prometu, procijenjen iz raspoloživih podataka.

Specifikacija usluge jest detaljan opis reprezentativne usluge koji omogućuje praćenje cijene uvijek iste usluge.

Reprezentativna usluga jest usluga koja čini znatan dio prometa skupine koju predstavlja i odražava tip posla koji izvještajna jedinica obično obavlja u određenoj skupini usluga.

Ukupni indeks djelatnosti jest ponderirani prosjek indeksa cijena pojedinih skupina usluga.

Cijene uslužnih djelatnosti pri pružateljima usluga jesu cijene koje pružatelji usluga postižu na tržištu za svoje prodane usluge. To su cijene koje se prate s aspekta pružatelja usluga, za razliku od potrošačkih cijena, koje se prate s aspekta krajnjih korisnika. Prate se cijene pružatelja usluga rezidenata.

Kratice

EU	Europska unija
Eurostat	Statistički ured Europske unije
NN	Narodne novine
OECD	Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj
z	podatak zbog povjerljivosti nije objavljen

U ovom Priopćenju objavljuju se podaci istraživanja koje je provedeno uz financijsku pomoć Europske unije. Za njegov sadržaj odgovoran je isključivo Državni zavod za statistiku te ni u kojem slučaju ne izražava stav Europske unije.

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Milenka Primorac Čačić, načelnica Sektora poslovnih statistika

Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredile:

Josipa Kalčić Ivanić, Maja Dozet i Sanda Colić

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi

Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154, 48 06 115

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije

Telefon: (+385 1) 21 00 455

Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr